

ВІТАЛІЙ ПЕРЕТЯТКО

**ПОГАНІЙ
БАТЬКО**

реалістична проза

Київ

УДК 821.161
П27

Перетяцько В.

П27 Поганий батько : реалістична проза. Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 264 с.
ISBN 978-617-520-655-3

...Навіть слабка серотонінова система й бідний потік дофаміну в мезолімбічному шляху — не такі небезпечні для здоров'я й життя дитини, як убогий потік батьківської уваги.

...Ну, як можна не помітити зміни в найпомітнішому? А колір обличчя та його міміка? А неприродна потреба у відпочинку? Чи навпаки — неприродна відмова від сну? Ваші діти сплять весь день і всю наступну ніч, а ви думаєте, вони втомилися від спілкування, танців, тренувань, навчання, сексу... Вони — то відмовляються від їжі, то їдять за двох, а ви, «лорзи», розчулено дивитесь, як вони наминають ваші наїдки...

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-655-3

© Перетяцько В., 2024
© Видавництво Ліра-К, 2024

Перше знайомство – не завжди найяскравіше. Так стверджують профани або ті, кому не пощастило з дилером чи кухарем, ну і, звісно, з батьками – від них узагалі все залежить.

Яскравість визначають дві речі: тиша й пітьма. І ще: з ним треба знайомитися лежачи, в позі ембріона, навіть якщо вас, як і мене, привели до нього – «фен», «мет», «екстазі» та інші швидкі наркотики.

Чи шкодую я про дружбу зі спідами? Мені шкода лише тата, бо всім іншим на мене начхати.

Щодо батьків. Здатність до насолод закладається ще під час зачаття. Ви чули про людей із вродженим низьким рівнем продукування серотоніну? Це вони очолюють списки передозників. А чому? Та тому, що пхаються до кайфу, який я отримую від п'яти рисок, із двадцятьма-п'ятдесятьма рисками, а він їх усе одно футболить. Я в захваті від того, що в мене такі батьки 😊.

Того вечора я всьоме чи вдев'яте намагався назавжди порвати зі спідами. У «Старгороді» було багатолюдно, і це багатолюддя продовжувало зростати – все через жахливу спеку, яка вже другий тиждень випалювала південні регіони країни. Коли розпечений асфальт створює ефект духовки, люди тягнуться до води. Ми сиділи за двадцять восьмим столиком. Ушістьох. Усі, крім мене, убиті «феном», розганялися енергетиком Vign і гарячим чорним чаєм. Я курив одну за одною сигарети й заливався коньяком – тоді це був єдиний для мене спосіб не впасти на коліна перед спідами, коли вони під самісіньким носом. Об одинадцятій вечора в «Старгороді» не було не те що вільних столиків, а й стільців – це гарантувало багато випивки за чужий рахунок. Сценою стрибав якийсь напівпопулярний гурт із Києва. Пам'ятаю, коли на сцену вийшов грушоподібний

іноземець, десь років п'ятдесяти, і почав, тримаючи біля рота мікрофон, робити пропозицію руки, одягу та їжі юній Каті, чия мама поводитися так, наче їй вручають Гонкурівську премію, Мурчик приніс мені чергову порцію «Геннессі», він у «Старгороді» працював старшим офіціантом – після того, як утік із «Ушуайя». В «Ушуайя» він постачав персоналу спіди, зазвичай «фен» та «мед». Спробуйте працювати з десятої до п'ятої-сьомої ранку без стимуляторів. Довго не протримаєтесь.

Вона, худорлява красуня-брюнетка, трохи напідпитку – постава танцівниці, правильні риси обличчя, чуттєвий рот, величезні чорні захоплені очі, волосся коротко підстрижене, – підійшла до нашого столика за пів години до опівночі зі своїм стільцем і, кинувши допитливий погляд на кожного з нас, сіла поруч зі мною. Я був найбільш мовчазним, бо нереально переговорити людину під «феном», – це, ймовірно, і привернуло увагу Карми. Кому цікаво слухати? Нікому. Усі хочуть говорити.

А.Д. БІЛОГО КОЛЬОРУ (2013 РІК)

Холодний квітневий вечір. До дверей цілодобової аптеки підходять двоє молодих хлопців. Один дістає із внутрішньої кишені куртки охайно складений кілька разів аркуш паперу й тисне на кнопку дзвінка. Йому років двадцять, середній на зріст, одягнений стильно, взуття начищене до блиску, темне волосся охайно підстрижене, на обличчі легка неголеність. Другий – високий широкоплечий брюнет у дорогому одязі й взутті демонстративно дивиться на циферблат годинника Grand Carrera Calibre 17,

йому дев'ятнадцять, волосся коротко підстрижене, обличчя гладко виголене, друзі називають його Темним Лордом.

– Дзвони ще раз, Мурчику, – звертається до товариша Темний Лорд, – мабуть, спить, адже пік епідемії грипу вже позаду.

Мурчик знову тисне на кнопку дзвінка й розгортає аркуш паперу, у верхньому лівому кутку якого відбиток вуст, виконаний помадою чорного кольору.

– Навіщо вона це зробила? – сердиться Темний Лорд, указуючи на сліди помади.

– Вона вважає свої губи дуже сексуальними, – з посмішкою пояснює Мурчик, – а характер янгольським. І вона має рацію, я гуглив відбиток її губ.

У торговому залі аптеки з'являється бадьора аптекарка – струнка дівчина років двадцяти трьох, вона не поспішаючи підходить до дверей і відчиняє віконце, через яке відбувається нічна торгівля.

– Доброго вечора, – киває Мурчик, просовуючи у вікно аркуш паперу.

– Привіт, хлопчики, – аптекарка, мило всміхаючись, поправляє густе темне волосся.

– Дайте нам, будь ласка, все, що тут написано, – Мурчик киває на аркуш паперу.

– Сіган, – голосно читає аптекарка з аркуша, – кофеїн, недорогий ад стимулюючої дії, все в таблетках. Почекайте три хвилини.

Вона зачиняє віконце, квапливо йде вглибину приміщення і зникає за вітринами. Мурчик штовхає товариша ліктем і ледь чутно питає:

– Як вона тобі, Лорде?

– Ніяк, – сухо відрізає той.

– А мені вона здалася милою. Треба встановити з нею контакт, зайвий фармацевт у нашому оточенні не завадить. Що ти про це думаєш?

- Хоч би все вийшло, – Темний Лорд трохи напружений.
- Вийде, ми ж усе продумали. А от про знайомство з аптекаркою що ти думаєш?
- У тебе достатньо знайомих, Мурчику, от що я думаю.
- Як скажеш, – Мурчик знизує плечима. – А якщо для кохання?
- Нас удома чекають дві ловкі дівулі, тож не розтринькуй енергію на другорядне.
- О'кей, бро, – Мурчик плескає Темного Лорда по плечу. У торговому залі з'являється аптекарка.
- Вона підфарбувала вуста, – Темний Лорд у захваті, на обличчі усмішка, – вона на тебе запала, Мурчику. Кажі, хай зачиняє аптеку та їде з нами.
- Не приколюйся, Лорде, – Мурчик ніяковіє.
- Аптекарка відчиняє віконце й кокетливо щебече:
- З вас, хлопчики, двадцять шість гривень і тридцять копійок.
- Зовсім забув сказати, – трохи розгублено випалює Мурчик, – треба, щоб усі таблетки були білого кольору... Ну, крім сігана, звісно...
- Я обрала для вас ад білого кольору, – аптекарка зіщулює очі й змовницьки усміхається, – інтуїція, так би мовити... Може, ще щось потрібно, хлопчики?
- Дякую, паняночко, ви чарівна, – Темний Лорд простягає аптекарці тридцять гривень, – решти не треба.
- Коли прийдете наступного разу, не беріть із собою список дитячих таблеток, – вона прискіпливо дивиться в очі Темного Лорда, – я напишу свій. І рецепт приготування намалюю.
- Дякую, – Темний Лорд марно намагається замаскувати подив.
- Приходьте, – вона ховає гроші в кишеню білосніжного халата, неохоче зачиняє віконце й прикушує верхню губу – чи то з досади, чи то аби приховати посмішку.

Трикімнатна квартира із сучасним дизайном, дорогими меблями й побутовою технікою. У просторій кімнаті з величезним плазмовим японським телевізором на світлому замшевому дивані сидять двоє гарненьких дівчат у добротному одязі – Катя з довгим руським волоссям і коротко стрижена Катя-брюнетка, вони дивляться ComedyClub на ТНТ. Перед ними журнальний столик, заставлений їжею і напоями: курка-гриль, шинка, картопляні чіпси, чорний хліб, оливки, консервованій ананас, мандарини, заварні тістечка, «Пепсі-кола», «Моршинська» негазована, п'ятизірковий коньяк «Борисфен».

– Зарано ти, Катю, курку розмотала, – каже брюнетка, наливаючи собі «Моршинську».

– Не зарано, Кет, вони будуть із хвилини на хвилину.

– От би потрапити на зйомки «Камеді клубу», – Катя брюнетка замріяно дивиться на екран телевізора, – там стільки цікавих людей збирається, можна завести таке круте знайомство.

– Це все дурниці, Кет, – гордовито заперечує друга. – Треба створювати інтерес навколо себе, а не пертися на його пошуки бозна-куди.

– Так, – Катя морщить чоло. – Може, ти й маєш рацію. Але...

З-за вхідних дверей долітає шум, клацає замок, і двері відчиняються.

– Нарешті, – Катя-брюнетка виходить у коридор назустріч Темному Лордові й Мурчику, – то що, купили?

– Звісно, купили, довелося пертися чортзна-куди, наша нічна аптека зачинилася на переоблік, – Мурчик дістає із кишені пакет з медикаментами й гордо трясє ним перед очима Каті.

– Юля мені вже тричі телефонувала, поки вас не було, – повідомляє русява Катя, вирівнюючи складки на короткій

вельветовій спідниці. – Востаннє казала, що якщо через годину не привезу рухло, то вона купить в іншому місці.

– Фігня це все, – зневажливо кидає Темний Лорд, – якби вона мала можливість купити рухло в іншому місці, вона не смикала би тебе за телефон весь вечір, – він знімає шкірянку й жбурляє її на тумбочку, де стоїть запилений радіотелефон Panasonic.

– Стопудово! – підтримує товариша Мурчик.

– А це що таке??? – Темний Лорд, засукуючи рукави чорного гольфа, роздратовано дивиться на їжу, що на журнальному столику. – Ви ж обидві мені казали, що грошей нема! Та ми на ці гроші купили б чек «фену»! – він обурений. – Мені є що їсти!

– Лордику, заспокойся, – Катя-брюнетка доглянутими руками торкається до грудей Темного Лорда, – їжу дали мої батьки. Сир, дві палки «Московської», вершкове масло, рибні консерви й печінку тріски я сховала в холодильник. А це тут зайве! – Катя прибирає з плеча Темного Лорда довгу волосину чорного кольору. – Коли я розповіла батькам, що ти втратив маму в п'ятнадцять років і живеш один-однісінький у трикімнатній квартирі, мама послала батька в магазин.

– По коньяк?! – криво посміхаючись, киває головою Темний Лорд.

– «Борисфен» я принесла, – русява Катя тягне руку догори, – існують ще люди, які приносять лікарям презенти. Маму це так бісить, що вона, аби потім не кидатися з гострими словами і тупими предметами на вітчима, змушена пити ад – та ще й у таких величезних дозах, що засинає перед телевизором з тарілкою на колінах. Не розумію, як вони живуть без сексу, – вона знизує плечима, робить очі-фари й хитає головою. – Радянські часи вже давно пішли в небуття, а ці хворі замість грошей досі тягнуть солодощі та спиртне. Мама казала, що в часи «совка» лікарі поголовно або спивалися, або втрачали жовчний мі-

хур, – Катя тицяє пальцем собі під ліву грудь, – а частенько і перше, і друге. А селюки взагалі так і не зрозуміли, в якій країні живуть: досі тягнуть консервацію, качок, гусей, овочі, фрукти. Позавчора колгоспник баранячу ногу мамі в кабінет притягнув, банку виноградного варення й мішок картоплі. Варення – нічогеньке, головне що без кісточок та рудиментів, а все решта – вітчим зжере. – Вона зневажливо посміхається. – Він теж селюк.

– Колгоспів уже давно нема, це по-перше, – зверхньо кидає через плече Темний Лорд, ідучи на кухню, – по-друге, жовчний міхур не з того боку, а по-третє, особисто я вважаю, що вони взагалі нічого не мають тягнути, тому що ми живемо в найвільнішій країні світу. Я не питиму твій коньяк. Принципово.

– Ти, Лорде, іноді такий правильний буваєш, – Катя мило всміхається, – що хочеться обійняти тебе й плакати.

– Примітивна фразочка! – зверхньо промовляє Темний Лорд.

– А скільки тобі тут років, Лорде? – Катя-брюнетка вказує на світлину в дерев'яній рамці, що стоїть на підвіконні, на якій вродлива жінка обіймає за плечі двох хлопчиків різного віку.

– Тринадцять, а Марку п'ять, це ми з мамою в Туреччині, – Темний Лорд бере в руки рамку з фотографією і, дмухнувши на неї, витирає залишки пилу червоною махровою серветкою.

– Яка у тебе гарна мама...

– Ну що, Мурчику, гайда, – Темний Лорд ставить на місце рамку й дістає із шафи металеву ступку, всередині ступки металевий товкач.

– Давайте ви спочатку поїсте, – просить Катя-брюнетка, – а потім будете алхімією займатися.

– Це взагалі-то не алхімія, але поїсти можна. Тільки курку я не буду, наріж мені ковбаси.

– А я буду. Я люблю курку, – Мурчик потирає долоні, – вона так апетитно пахне. Удома в духовці курка ніколи не виходить такою смачною, як із грилю. Навіть сільська.

– А ця твоя Юля не може почекати до завтра? – нарізаючи ковбасу, звертається Катя-брюнетка до русявої Каті.

– Ну, звісно, ні! Вона убивається строго у вихідні, – Катя дивиться на годинник, – а за півтори години вже буде неділя. Та й сама я хочу шмигнути «фену».

– Шмигнемо, не хвилюйся, – Темний Лорд сідає на диван і наливає собі «Моршинської».

– А я з «Борисфена» почну, – Мурчик зриває з горлечка пляшки акцизну марку.

Сімдесят хвилин до опівночі. Дві Каті прибирають із журнального столика тарілки з їжею й, обмотуючи їх харчовою плівкою, ставлять у холодильник. Темний Лорд і Мурчик на кухні – Мурчик подрібнює в порошок кофеїн, Темний Лорд зеленою махровою серветкою витирає насухо чашку.

– Якщо з Юлею прокатить, – каже Мурчик з блиском в очах, – то ми піднімемо реальні гроші на інших лохах. У мене таких – зо п'ятнадцять знайдеться, а в тебе, Лорде, навіть більше. Я чув, що у вас в мореходці всі шмигають чи шмаль курять.

– Не всі, Мурчику, – хитає головою Темний Лорд, – таких у нас не більше, ніж у твоєму педіні. Як ти гадаєш, що робити складніше – судном керувати чи дітьми?

– Та фіг його знає! – Мурчик знизує плечима. – Мабуть, біля штурвала стояти.

– Чому так вирішив?

– Та тому, що в нашому педі розумово притриманих вісім із десяти.

– Я взагалі-то не про вчителів, а про батьків...

– А-а-а... – Мурчик робить украй серйозне обличчя. – Витер чашку?

- Так.
- Тоді я висипаю, – Мурчик пересипає білий порошок зі ступки в чашку.
- Круто ми придумали! – Темний Лорд підкидає на долоні таблетки. – Кофеїн викличе серцебиття, антидепресант – ейфорію... Стоп! – Темний Лорд у такому захваті, наче він вигадав щось геніальне. – У столі купа маминих ліків, – він киває головою на висувні шухлядки дерев'яного стола, – там точно є сильнодіючі таблетки. Певен, вони крутіші за наші, бо за них платилися значно більші гроші.
- Це ідея, Лорде! – підтримує товариша Мурчик.
- Що там у вас, алхіміки? – Катя-брюнетка заходить на кухню й кладе руку на талію Темного Лорда.
- Катю, – Темний Лорд не приховує невдоволення, – сидіть, будь ласка, в кімнаті, поки ми не закінчимо. Ви нас відволікаєте.
- Гарзд! – Катя ображена. – Як скажеш, Лордику.
- Перемкни телевизор на «М-1» і зроби гучніше.
- Катя йде в кімнату й вмикає «М-1».
- Тут реклама тайських презервативів! – голосно повідомляє Катя.
- Перемкни на «MTV», – сівши навпочіпки, Темний Лорд висуває середню шухляду стола, заповнену медикаментами.
- Ні фіга собі! – округливши очі, говорить Мурчик. – Та тут по ходу ціла аптека! Може, ми з тобою даремно в аптеку їздили.
- Зараз дізнаємося. Пірацетам, кетанов, нітрогліцерін, мезим, убіхінон композитум, новокаїн, анальгін, левзея, фенотропін, – Темний Лорд кидає на підлогу ліки, – солпадеїн, нурофен плюс, інсановін...
- Ось він! – радо кричить Мурчик. – Інсановін має у своєму складі ефедрин!

– Мама, коли пила його, їла багато бананів, тому що він вимиває калій... – Темний Лорд, опустивши очі, часто кліпає й робить ковтальний рух, – але все одно це не допомогло...

– Почекай, – перебиває Мурчик, – а якщо ми змочимо порошок кетановим?

– Це ще навіщо? – Темний Лорд дивиться в підлогу.

– Бо скільки таблетки не подрібнюй, вони на «фен» не схожі. Пам'ятаєш той мокрий «фен», який транзитом ішов через наше місто?

– Звісно, пам'ятаю, ми тоді подумали, що Зізда приколвся з нас – снігу приніс.

– І холодний він був, бо щойно з морозилки, – Мурчик усміхається, – ми відмовилися його дихати, поки Зізда не дихнув.

– Гарна ідея з кетановим, Мурчику! – Темний Лорд підводить очі, у яких іще виблискують сльози, і кидає на підлогу коробочку з написом «Людіоміл». – Але це прокатить лише з лохами.

– Ні фіга собі! – Мурчик у захваті. – Людіоміл – це бомба! Мама давала його мені, коли ми з моєю першою розбіглися.

– А що ти скажеш про це? – у руках Темного Лорда «Прозак».

– А це атомна бомба, – Мурчик облизує верхню губу і, важко зітхнувши, хитає головою, – але в нього є жорсткий побічний ефект.

– Який?

– Це ліки від життя. І не тільки від свого.

– Поясни, Мурчику.

– Під цією фігнуєю сусідка моєї бабусі зарізала чоловіка, а потім сама стрибнула головою вниз із четвертого поверху. Деякі кухарі це лайно в невеликій кількості додають у рухлю.